

Οργανωτική Υποστήριξη Κ.Π.Ε.: οφέλη, δυσχέρειες, προκλήσεις και λύσεις

Αθανάσιος Κ. Δεβετζίδης

πρώην Υπεύθυνος Οργανωτικής Υποστήριξης
Κ.Π.Ε. Ελευθερίου-Κορδελιού & Βερτίσκου
Μεταπτυχιακός Φοιτητής Δια Βίου Μάθησης ΠαΜακ
nasos_tertius@windowslive.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διατύπωση θέσεων και προτάσεων για την καλύτερη προβολή και διάχυση του έργου ενός Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην τοπική κοινωνία μέσα από τη συσσωρευμένη εμπειρία στην Οργανωτική Υποστήριξη του ΚΠΕ Ελευθερίου-Κορδελιού και Βερτίσκου. Στη σημερινή εποχή όπου είναι επιτακτική αναγκαιότητα η ανάπτυξη “εταιρικών σχέσεων” και ευρύτερα οι συνέργειες ανάμεσα σε δημόσιους, ιδιωτικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών, η Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία -έτσι όπως υπηρετείται κι από τα ΚΠΕ- μπορεί να αποτελέσει μια καλή πρακτική σε υπερ-τοπικό επίπεδο, να κινητροδοτήσει κι άλλους φορείς από το χώρο της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, στην δημιουργία των προϋποθέσεων για μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς, με σεβασμό στο ανθρώπινο μέτρο, προάγοντας μια νέα οικολογική συνείδηση -ως βιωμένη πράξη- από μαθητές και πολίτες. Σε αυτή τη προοπτική η διοικητική υποστήριξη ενός ΚΠΕ είναι ένας σημαντικός παράγοντας αποτελεσματικής λειτουργίας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Προβολή Κ.Π.Ε. , Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαίδευσης, Συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις των Κ.Π.Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα χρόνιο πρόβλημα, της ελληνικής δημόσιας εκπαίδευσης, είναι η υποστέλεχωση των τμημάτων Οργανωτικής και Διοικητικής υποστήριξης θεσμών και φορέων της εκπαίδευσης, με πολλαπλές συνέπειες στο παρεχόμενο έργο, καθώς καταναλώνεται σημαντικός χρόνος για την εκτέλεση γραφειοκρατικών διαδικασιών από τους εκπαιδευτικούς. Το κόστος αυτό της σπατάλης χρόνου σε παραγωγικότητα (Μακρή-Μπότσαρη, 2008) είναι δύσκολο να προσδιοριστεί επακριβώς, αφού θα μπορούσε να είχε διατεθεί για έρευνα, καινοτομικές εφαρμογές, πιλοτικά προγράμματα, ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, ενδο-υπηρεσιακή επιμόρφωση, συνεργασίες και συμπράξεις με άλλους φορείς (ΑΕΙ, ΟΤΑ, ενώσεις της κοινωνίας των πολιτών).

Ένα τέτοιο παράδειγμα αποσπασματικής και ευκαιριακής στελέχωσης με διοικητικό προσωπικό είναι τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (εφεξής ΚΠΕ), καθώς η θέση για την οργανωτική υποστήριξη προκύπτει μόνο όταν διατίθενται κονδύλια από το ΕΣΠΑ για την υλοποίηση Τεχνικού Δελτίου Υποέργου.

Στην παρούσα εργασία, μέσα από μια ανάλυση τύπου SWOT, αποτυπώνεται η εμπειρία από τη θέση υπευθύνου οργανωτικής υποστήριξης στο ΚΠΕ Ελευθερίου-Κορδελιού (2008-10 και 2012-14), αναδεικνύοντας σημεία που άπτονται της Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης. Κατ' εξοχήν, όμως, επιδιώκουμε να τονίσουμε την δυναμική που υπάρχει για βέλτιστα αποτελέσματα από οργανωτική σκοπιά, στη διάχυση των εκπαιδευτικών δράσεων και παρεμβάσεων ενός ΚΠΕ στην τοπική κοινωνία, ως καλή πρακτική και για άλλους φορείς εκπαίδευσης και πολιτισμού.

ΟΦΕΛΗ - ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

Μια αυτονόητη άμεση ωφέλεια για ένα ΚΠΕ από τη στελέχωση του με διοικητικό προσωπικό είναι η ενίσχυση του έμφυχου δυναμικού του, το οποίο λογίζεται από ερευνητές της εκπαίδευσης ως προϋπόθεση αποτελεσματικής λειτουργίας μιας εκπαιδευτικής μονάδας (Σαΐτη & Σαΐτης, 2011). Θεωρούμε ως εκ των ων ουκ άνευ την καλή εκτέλεση των καθηκόντων του οργανωτικά υπευθύνου που περιγράφονται στον ισχύοντα κάθε φορά Οδηγό Διαχείρισης, με τη χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ, υπ' ευθύνη του Τελικού Δικαιούχου (Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης - εφεξής ΙΝΕΔΙΒΙΜ) και υπό την εποπτεία της/του Υπευθύνου του ΚΠΕ (Καραβατά, 2012).

Κατά κύριο λόγο στα καθήκοντα της/του υπεύθυνου οργανωτικής υποστήριξης, όπως αυτά περιγράφονται στον Οδηγό Διαχείρισης του ΕΣΠΑ, περιλαμβάνονται η δακτυλογράφηση κειμένων, η τήρηση αρχείων, πρακτικών και φακέλων τεκμηρίωσης με υλικό από τις δράσεις ή τις συνεργασίες του ΚΠΕ, η ενημέρωση του πρωτοκόλλου, η διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, η συγκέντρωση και ο έλεγχος των παραστατικών με τις δαπάνες και σύνταξη σχετικών μηνιαίων καταστάσεων (οικονομικό αντικείμενο), η επιμέτρηση δεικτών εκροών (φυσικό αντικείμενο). Επίσης, κάθε άλλη ενέργεια που κρίνεται αναγκαία να υλοποιηθεί για την εύρυθμη λειτουργία του ΚΠΕ, γενικά, σύμφωνα πάντα με τις οδηγίες του/της υπεύθυνου ΚΠΕ και τις αποφάσεις-κατευθύνσεις της Παιδαγωγικής Ομάδας (εφεξής Π.Ο.), αλλά και για την απορρόφηση των κονδυλίων που έχουν υποβληθεί και εγκριθεί.

Επιπλέον, συνήθεις ασχολίες που μπορεί να ανατεθούν συμπληρωματικά, πάντα σε συνεργασία και προς βοήθεια της Π.Ο είναι:

- η λειτουργία του δανειστικού τμήματος της βιβλιοθήκης του ΚΠΕ
- ο χειρισμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεομοιοτυπίας
- ο εμπλουτισμός του λογαριασμού που διαθέτει το ΚΠΕ στην διαδικτυακή πύλη του ΙΝΕΔΙΒΙΜ (ή ενδεχομένως και ως συνδιαχειριστής στους λογαριασμούς σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης) για την δημοσίευση και διάδοση των εκπαιδευτικών - επιμορφωτικών παρεμβάσεων του ΚΠΕ προς ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και κινητροδότηση της εκπαιδευτικής κοινότητας αλλά και κάθε ενδιαφερομένου.

Ειδικότερα, ο υπεύθυνος οργανωτικής υποστήριξης μπορεί να αναλάβει την φροντίδα για τις δράσεις επικοινωνίας, δημοσιότητας και προβολής μέσα από μια σειρά ενεργειών όπως: η βοήθεια στη σύσταση δικτύου εθελοντών και ενημέρωση τους μέσα από μια ηλεκτρονική βάση, η συγκέντρωση στοιχείων επικοινωνίας και η επαφή με τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και τέλος, η συμμετοχή σε δράσεις συλλόγων και φορέων με τους οποίους είναι δυνατή ή επιθυμητή η ανάπτυξη συνεργασιών, στα πλαίσια των στόχων που έχουν τεθεί και των αποφάσεων που

έχουν ληφθεί από την Π.Ο του ΚΠΕ.

Ως άμεσα αποτελέσματα από την υλοποίηση όλων των παραπάνω ενεργειών είναι η επικουρία των μελών της Π.Ο., καθώς αυτή είναι επιφορτισμένη να φέρει σε πέρας συγκεκριμένα παραδοτέα κάθε φορά, σε ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ή τροποποιημένο Τεχνικό Δελτίο, πέραν του διδακτικού της έργου. Στα παραδοτέα περιλαμβάνονται συνήθως επιμορφωτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς και πολίτες, έκδοση εκπαιδευτικού υλικού (βιβλία, CD-DVD), έκδοση ενημερωτικού υλικού, υλικού προβολής και διαφήμισης (αναλώσιμα είδη γραφείου ή οικολογικές τσάντες με τα λογότυπα του ΚΠΕ) καθώς επίσης και υλικό ευαισθητοποίησης (κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού, αφίσες, banners).

Έτσι, τα μέλη της Π.Ο είναι και μέλη των Επιτροπών Προμηθειών και Παραλαβής για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών προκειμένου να εκτελεστεί το Τεχνικό Δελτίο σύμφωνα με τον προϋπολογισμό αλλά και τους εθνικούς και κοινοτικούς κανονισμούς για παράδειγμα η πιστή τήρηση των κανόνων δημοσιότητας όπως η ευκρίνεια των διακριτικών του ΕΣΠΑ. Συνεπώς, ο υπεύθυνος για την οργανωτική υποστήριξη οφείλει να συνδράμει στα παραπάνω με την υποβοήθηση του έργου των μελών των επιτροπών (επιμέλεια των ενδεικτικών τεχνικών προδιαγραφών και προϋπολογισμών, σύμφωνα με τις ανάγκες του ΚΠΕ για την υλοποίηση των δράσεων).

Παράλληλα, επισημαίνεται η συμβολή των υπευθύνων για την οργανωτική υποστήριξη στο επιμορφωτικό έργο των ΚΠΕ, στους τομείς της προετοιμασίας-διάθεσης του υλικού, προμήθειας της διατροφής, εξυπηρέτησης των εισηγητών, υποδοχής των συμμετεχόντων και γενικά κάθε άλλης ανάγκης που προκύπτει.

Με την παρουσία, λοιπόν, στελέχους για την οργανωτική υποστήριξη επιτυγχάνεται η ταχύτερη διεκπεραίωση τρεχουσών ζητημάτων, ενώ αξιοσημείωτη ωφέλεια -ιδίως από άποψη χρόνου και κύρους- είναι η ενίσχυση της εκπροσώπησης του ΚΠΕ σε συνεργαζόμενους και συναλλασσόμενους φορείς (Δημοτικές Υπηρεσίες, Τράπεζες, Ταχυδρομείο) αλλά και με τη συμβολή στη διεκπεραίωση τυχόν εξωτερικών εργασιών εν γένει, όπως οι συνεννοήσεις για τη λήψη προσφορών από επιχειρήσεις κ.ά.

ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ - ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

Οι σημαντικότερες δυσχέρειες που ανακύπτουν με την εφαρμοζόμενη, μέχρι σήμερα, πρακτική εντοπίζονται στα ακόλουθα σημεία.

Τηρουμένων των αναλογιών με την υπόλοιπη δημόσια διοίκηση, η γραφειοκρατία και η επικάλυψη στη λήψη αποφάσεων (συναρμοδιότητες) ανάμεσα στις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και τον φορέα διαχείρισης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ), δημιουργούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, ένα απαιτητικό πλαίσιο για την υλοποίηση του έργου ενός ΚΠΕ (εγκριτικές αποφάσεις, προθεσμίες, συγκέντρωση δικαιολογητικών κλπ).

Η θέση της/του υπεύθυνου οργανωτικής υποστήριξης δεν καλύπτεται από μόνιμα διορισμένους εκπαιδευτικούς ή διοικητικούς της εκπαίδευσης, αλλά καλύπτεται είτε από τον Δήμο στον οποίο ανήκει το ΚΠΕ (είναι αμφίβολο εάν εξακολουθεί σήμερα) είτε συνηθέστερα από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ (συγχωνευμένο ΕΙΝ) ως ο Τελικός Δικαιούχος των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων. Συνέπεια των παραπάνω είναι η θέση να

προκύπτει από την ύπαρξη Τεχνικού Δελτίου, ενώ και η νομοθεσία (ΦΕΚ 1972/Β'/24-09-2008) δεν αποσαφηνίζει τι θα συμβαίνει όταν δεν “τρέχει” κάποιο Τεχνικό Δελτίο, ούτε πως θα καλύπτεται το κενό αυτό. Έτσι, ουσιαστικά, το βάρος πέφτει και πάλι στους εκπαιδευτικούς που στελεχώνουν την Π.Ο.

Οι συμβάσεις έργου που συνάπτονται μεταξύ του Τελικού Δικαιούχου (ΙΝΕΔΙΒΙΜ) και του εργολάβου είναι μερικής απασχόλησης (μόλις 15 ωρών την εβδομάδα), ενώ ο τελευταίος είναι υποχρεωμένος να εργάζεται με δελτίο παροχής υπηρεσιών. Παρά το γεγονός πως απαιτείται γρήγορη αντίληψη, του σκοπού και των έργων που επιτελεί το ΚΠΕ, από το προσωπικό που αναλαμβάνει καθήκοντα στη θέση του υπεύθυνου οργανωτικής υποστήριξης, δεν παρέχεται σε κεντρικό επίπεδο κάποια επιμόρφωση ως προς τα καθήκοντα ή τον ρόλο των ΚΠΕ, με αποτέλεσμα οι υπεύθυνοι με τις/τους αναπληρωτές τους και γενικά η Π.Ο οφείλει να ενημερώσει για όλα αυτά, ταυτόχρονα με την υλοποίηση των έργων που έχουν προγραμματιστεί, καθώς τα χρονικά περιθώρια είναι αρκετά περιορισμένα.

Κοντολογίς, η αποσπασματικότητα και ο ευκαιριακός χαρακτήρας κυριαρχούν, όσον αφορά στην κάλυψη της θέσης για την οργανωτική-διοικητική υποστήριξη, επιδρώντας στην εύρυθμη λειτουργία ενός ΚΠΕ. Το ζήτημα αυτό είναι συνακόλουθο με την ευρύτερη αδυναμία θεσμικής κατοχύρωσης των Κέντρων (ΠΕΕΚΠΕ, 2014). Η εναλλαγή των προσώπων που καλύπτουν τη θέση, είναι συνήθης, δεδομένου ότι αλλάζουν τα κριτήρια πρόσληψης από πρόσκληση σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, δίχως να αξιολογείται ουσιαστικά η προσφορά ή η έλλειψη όσων περάσουν από τη συγκεκριμένη θέση.

Το ζήτημα που ανακύπτει, λοιπόν, με την περιοδική κάλυψη της θέσης του υπευθύνου οργανωτικής υποστήριξης, επιτείνει τις όποιες οργανωτικές αδυναμίες μπορεί να έχει ένα ΚΠΕ, καθώς απαιτείται οι εκπαιδευτικοί του ΚΠΕ να ενημερώνουν το νεο-εισερχόμενο μέλος για τα καθήκοντα του, αλλά κυρίως για να εξηγήσουν τη φύση, το εύρος και το πλήθος των δράσεων που καλούνται όλοι μαζί να φέρουν σε πέρας. Είναι γνωστό, για παράδειγμα, ότι οι επιμορφωτικές δράσεις πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο σε μη σχολικές ημέρες και ώρες. Ουδείς εξ αυτών λαμβάνει κάποιας μορφής συμπαράσταση, με αποτέλεσμα καθυστερήσεις ή ακόμα και λάθη.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ - ΑΠΕΙΛΕΣ

Ένα ΚΠΕ ως εκπαιδευτικός θεσμός αλλά και ως ένας δημόσιος οργανισμός είναι θεμιτό να λειτουργεί με όρους “διοίκησης ολικής ποιότητας” (Κανάκη & συν., 2013), έτσι ώστε να καταστεί αποδοτικότερος και αποτελεσματικότερος προς όφελος της εκπαιδευτικής κοινότητας, αλλά και της τοπικής κοινωνίας (Βλάχου-Βρέτου & συν., 2010). Επιπλέον, οφείλει να προγραμματίζει, να προλαμβάνει και να μεριμνά για σειρά ζητημάτων που δυνητικά θα απειλήσουν με αποτυχία το έργο του (Σαΐτη & Σαΐτης, 2011). Σταχυολογώντας τις αμεσότερες προκλήσεις, που έχει να αντιμετωπίσει ένα ΚΠΕ σήμερα, παραθέτουμε τα ακόλουθα:

Οι συνθήκες διάχυτης αβεβαιότητας που επικρατούν στην χώρα μας, δεν είναι δυνατόν να μην επηρεάσουν κι ένα ΚΠΕ, καθώς οι πολιτικές επιλογές για ταχεία δημοσιονομική προσαρμογή, προκαλούν ανακατατάξεις και σε υπηρεσιακό επίπεδο. Είναι αυτονόητο, λοιπόν, πως αυξάνεται η επιφυλακτικότητα, με ενδεχόμενη αναστολή οιοδήποτε μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, απόρροια αυτής της

κατάστασης είναι να ρίχνεται το βάρος στην απρόσκοπτη ολοκλήρωση της τρέχουσας σχολικής χρονιάς.

Η διαχείριση αλλαγών, όπως για παράδειγμα οι αλλαγές στον τρόπο διαχείρισης των πόρων, είναι μια ακόμα πρόκληση που καλείται να αντιμετωπίσει η Π.Ο ενός ΚΠΕ ιδιαίτερα δε οι υπεύθυνοι. Για την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών είναι αναγκαία μια οργανωσιακή κουλτούρα που θα βασίζεται σε σύγχρονα πρότυπα, με βάση τα διεθνώς ισχύοντα (Μακρή-Μπότσαρη, 2008). Θέση μας αποτελεί η ενίσχυση της επιμόρφωσης των στελεχών, η έγκαιρη και πλήρης ενημέρωση για τυχόν αλλαγές, ώστε να μην ανατρέπεται ο αρχικός σχεδιασμός. Ταυτόχρονα, χρειάζεται να διατίθεται χρόνος στα ΚΠΕ για την υιοθέτηση των νέων οδηγιών αλλά και ευελιξία για τυχόν αναπροσαρμογή των αρχικών σχεδίων για την παροχή εκπαίδευσης, επιμόρφωσης ή την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.

Η σημαντικότερη, όμως, πρόκληση είναι η πρόταξη και η καλλιέργεια μιας νέας οικολογικής συνείδησης, σε μαθητές και πολίτες, μέσα από την εκδίπλωση της εκπαιδευτικής παρουσίας ενός ΚΠΕ, προβάλλοντας και κοινωνώντας το παιδευτικό περιεχόμενο μιας συμπεριληπτικής εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Φλογαΐτη, 2006) και τον ενεργό πολίτη (ΚΠΕ Κορδελιού, 2013). Στις παρούσες δε ασφυκτικές συνθήκες της κοινωνικό-οικονομικής κρίσης, η οποία έχει σαφώς βαθύτερα αίτια την παιδεία και την νοοτροπία του λαού μας. Πόσο εφικτή είναι αυτή η αλλαγή, υπό τις παρούσες συνθήκες, όπου όλο και περισσότερα τμήματα του λαού πλήττεται από μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος και βρίσκεται στο φάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω έρευνας.

ΛΥΣΕΙΣ - ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Κάθε ΚΠΕ είναι ένας διακριτός οργανισμός στον χώρο της εκπαίδευσης, γεγονός που οφείλεται και στη γεωγραφική θέση του, για παράδειγμα διαφορετικές είναι οι συνθήκες λειτουργίας σε ένα αστικού τύπου ΚΠΕ και άλλες σε ένα που βρίσκεται σε φυσικό περιβάλλον.

Όσον αφορά στα στελέχη οργανωτικής υποστήριξης μέλημα τους οφείλει να είναι η διατήρηση του καλού “brand name” που διαθέτουν τα ΚΠΕ κατά τόπους, να ασκούν τα καθήκοντά τους με τρόπο που θα χαρακτηρίζεται από ευελιξία, σταθερότητα και αξιοπιστία, αλλά και προς επικουρία των μελών της Π.Ο δεδομένου του πολύπλευρου έργου που επιτελούν διαχρονικά (Φαραγγιτάκης, 2010).

Οι οργανωτικά υπεύθυνοι είναι δυνατόν να συνεισφέρουν σε υπάρχουσες δυνατότητες των ΚΠΕ, όπως η ανάπτυξη συνεργειών με φορείς της τοπικής κοινωνίας, οι οποίοι μπορεί να έχουν αλληλοσυμπληρωματικές δράσεις. Τέτοιοι φορείς μπορεί να είναι:

- Δημοτικοί Πολιτιστικοί Οργανισμοί
- Αστικές Μη-Κερδοσκοπικές Εταιρείες
- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
- Επιστημονικοί/Πολιτιστικοί Σύλλογοι καθώς και λοιπές ενώσεις προσώπων της τοπικής κοινωνίας
- Ερευνητικά Ιδρύματα και ΑΕΙ

Η παραπάνω προοπτική είναι ιδιαίτερα σημαντική, δεδομένου ότι οι Διαχειριστικές Επιτροπές των ΚΠΕ δύναται να έχουν έσοδα και προσόδους όχι μόνον

από το Δημόσιο αλλά και από άλλους φορείς. Η προοπτική των συνεργειών ενέχει - πέρα από τα σημαντικά πλεονεκτήματα της σύνδεσης του τυπικού συστήματος εκπαίδευσης με την κοινωνία- τον χαρακτήρα της καινοτομίας, καλύπτει δε την προϋπόθεση που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για συγχρηματοδοτούμενες δράσεις, αυτή της “εταιρικής σχέσης”, δηλαδή την σύμπραξη δημόσιων, ιδιωτικών φορέων με αυτών της κοινωνίας των πολιτών (ec.europa.eu/europe2020). Στην περίπτωση αυτή μάλιστα, θα είναι δυνατή η διάδοση των εφαρμοζόμενων καλών πρακτικών της χώρας μας με την Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία.

Επίσης, οι οργανωτικά υπεύθυνοι μπορούν να συνδράμουν στην διεύρυνση των διεθνών συνεργασιών ενός ΚΠΕ, ενδεικτική είναι η περίπτωση διοργάνωσης ενός θερινού σχολείου για ενήλικες. Με δεδομένο ότι τα άτομα που επιλέγονται για την οργανωτική υποστήριξη έχουν καλή γνώση των νέων τεχνολογιών, διαθέτουν πιστοποιημένη γνώση ξένης γλώσσας και συνηθέστατα είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, έχοντας και την εμπειρία από τη λειτουργία του ΚΠΕ στο οποίο εργάζονται, δύνανται να υποστηρίξουν την διεξαγωγή ενός τέτοιου προγράμματος, πέραν των τυπικών αρμοδιοτήτων τους για τη διοικητική μέριμνα, συμμετέχοντας ενεργητικά σε μια τέτοια προσπάθεια που θα προσδώσει τεχνογνωσία, αίγλη αλλά και σημαντικές προσόδους σε ένα ΚΠΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έχοντας την ευθύνη, τη χαρά και την τιμή να υπηρετήσω το ΚΠΕ Ελευθερίου-Κορδελιού και Βερτίσκου από τη θέση του οργανωτικά υπεύθυνου, θεωρώ τα ΚΠΕ ως μια από τις φωτεινές νησίδες στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση σήμερα, με πολλές δυνατότητες για τη σύνδεση σχολείου-κοινωνίας αλλά και με την τρίτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων. Η εν λόγω σύνδεση είναι δυνατή τόσο λόγω του περιεχομένου της Αγωγής που παρέχεται (εκπαίδευση για ένα βιώσιμο μέλλον) όσο και λόγω της διαθεματικής-ολιστικής της προσέγγισης, από άποψη μεθοδολογίας.

Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάστηκαν, ενδεικτικά μόνο, σημεία από την εσωτερική λειτουργία ενός ΚΠΕ, καταδείξαμε δε τον όγκο, και τα επιμέρους συστατικά μέρη της προετοιμασίας που είναι αναγκαία, για μια ολοκληρωμένη και ποιοτική παρουσία απέναντι στους μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς και πολίτες.

Σημειώνουμε πως σημεία-κλειδιά για την επιτυχία του έργου ενός υπεύθυνου οργανωτικής υποστήριξης σε ένα ΚΠΕ δεν είναι μόνον η κατοχή γνώσεων αλλά ως επί το πλείστον:

- η διάθεση για ανοιχτή, εποικοδομητική συνεργασία και διαρκή - ενεργητική μάθηση (Βατρικάς & συν., 2007· Zepke, 2013).
- η ύπαρξη και η έμπρακτη επίδειξη ομαδικού πνεύματος
- η κατανόηση της ιδιαιτερότητας που έχει από τη φύση του ο εκπαιδευτικός φορέας που καλείται Κ.Π.Ε
- η συστηματική ενασχόληση με τις υποθέσεις του Κέντρου και εν τέλει το μεράκι και η αγάπη γι' αυτό που επιτελείται σε ένα ΚΠΕ.

Κατά την άποψή μας δεν είναι δόκιμο να επαφίεται η επιτυχία ή έστω η ομαλή λειτουργία ενός ΚΠΕ μόνο στον επαγγελματισμό των εργαζομένων του, αλλά απαιτείται καλύτερος συντονισμός σε κεντρικό επίπεδο, συνέχιση της διάθεσης

πόρων και κυρίως παροχή ευελιξίας, διότι, ως γνωστόν το πιο δυνατό σημείο ενός οργανισμού είναι το ανθρώπινο δυναμικό του. Έτσι, η επίδειξη εμπιστοσύνης στο έμψυχο δυναμικό είναι εκ των ων ουκ άνευ για βέλτιστα αποτελέσματα.

Επιπρόσθετα, η εξάλειψη ή έστω η απομείωση της αβεβαιότητας σχετικά με το μέλλον των ΚΠΕ είναι σημαντική προϋπόθεση για μια ολοκληρωμένη εκπαιδευτική στρατηγική, με όραμα μια συμπεριληπτική εκπαίδευση, η οποία συνεπάγεται ένα καλύτερο μέλλον για όλους χωρίς αποκλεισμούς. Εν κατακλείδι, μέσα σε αυτήν την πορεία, θεωρούμε επιβεβλημένη την επίλυση του ζητήματος της οργανωτικής υποστήριξης των ΚΠΕ, καθώς μέσα από αυτήν προκύπτουν πολλαπλά οφέλη και δυνατότητες.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα εργασία είναι καρπός της εμπειρίας μου από την θητεία μου στο ΚΠΕ Ελευθερίου-Κορδελιού και Βερτίσκου η οποία δεν θα ήταν ευδόκιμη, πλούσια και ευχάριστη αν δεν με περιέβαλαν με αγάπη και εμπιστοσύνη οι υπεύθυνοι και τα μέλη των Π.Ο στους οποίους και αφιερώνεται. Επιπλέον, αυτή η στάση τους με ώθησε στο να γνωρίσω, εκ του πλησίον, την πολυδιάστατη μορφή της Αγωγής που καλείται “Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία” και στάθηκε ένα σχολείο από κάθε άποψη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αθανασίου, Χ., Παπαδημητρίου, Ε., Ριφάκη, Ν. & Σλαυκίδης, Γ. (2013). *Ενεργός πολίτης στη γειτονιά μου. -Εκπαιδευτικό υλικό για το σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων στην τοπική κοινωνία με βάση το Τοπικό Δίκτυο “Ερευνούμε το σχολείο μας, τη γειτονιά μας και ενεργούμε με όραμα το μέλλον”*. Θεσσαλονίκη: ΚΠΕ Ελευθερίου Κορδελιού & Βερτίσκου
- Απόφαση για την Ίδρυση και λειτουργία νέων Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σύμφωνα με την προκήρυξη Υ.Α.14634/Γ7/4.2.2008 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1972/Β'/24-09-2008 (σσ. 28438-28440)
- Βατρικάς Α. & Τόγια, Α. (2007). Ενεργητικές εκπαιδευτικές τεχνικές στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. *Εισήγηση στο 3ο Συνέδριο ΠΕΕΚΠΕ - Αθήνα*
- Βλάχου-Βρέτου, Ε., Γρίλλια, Π.-Μ., Πανάγου, Ε. & Ζεπάτου, Π. (2010). Ο Ρόλος ενός Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Εκπαίδευση της Τοπικής Κοινωνίας προς την Αειφόρο Ανάπτυξη: Μια Πρόκληση που Καλούμαστε να Αντιμετωπίσουμε. *Εισήγηση στο 5ο Συνέδριο ΠΕΕΚΠΕ - Ιωάννινα*
- Zerke, N. (2013). Lifelong learning for subjective well-being: How do engagement and active citizenship contribute? *International Journal of Lifelong Education* 32 (5), 639-651
- Κανάκη, Φ. & Διονυσοπούλου, Π. & Τσιμπουκίδου, Ε. (2013). *Συστήματα ολικής ποιότητας στη δημόσια διοίκηση*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού.
- Μακρή-Μπότσαρη, Ε. (2008). *Οργανισμός, επιχείρηση και ψυχολογία της εργασίας*. Αθήνα: Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
- Σαΐτη, Α. & Σαΐτης Χ. (2011). *Εισαγωγή στη διοίκηση της Εκπαίδευσης τ. Α' – Θεωρία και μελέτη περιπτώσεων*. Αθήνα: χ.ο.
- Φαραγγιτάκης, Γ. (2010). Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Οι Στόχοι, τα Μέσα για την Επίτευξή τους και η Εξέλιξη του Θεσμού από το 1993 μέχρι Σήμερα. *Εισήγηση στο 5ο Συνέδριο ΠΕΕΚΠΕ – Ιωάννινα*
- Φλογαΐτη, Ε. (2006). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία*. Αθήνα:

Ελληνικά Γράμματα.

Ηλεκτρονικές πηγές:

http://ec.europa.eu/europe2020/index_el.htm – Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Στρατηγική “Ευρώπη 2020” - Προσπελάστηκε 2/2/2015

http://peekpesite.blogspot.gr/2014/04/blog-post_3.html - Ενημερωτικό Δελτίο ΠΕΕΚΠΕ με προτάσεις για το θεσμό της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. - Προσπελάστηκε 28/02/2015

<http://kpe.ein.gr/sites/default/files/2012-09-26-parousiasi-karavta.pdf> – Παρουσίαση Φλωρεντίας Καραβατά στην ημερίδα ενημέρωσης Υπευθύνων ΚΠΕ από τον Τελικό Δικαιούχο (ΙΝΕΔΙΒΙΜ) στις 26-09-2012: “Εμπλεκόμενοι Φορείς & Στοιχεία Διαχείρισης για τα ΚΔΒΜΠΑ (ΚΠΕ).” - Προσπελάστηκε 28/02/2015